

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه‌دو در سراسر انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۵

جمعه ۱۴/۰۶/۹۹

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی. تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۲	۲۰	۱	۲۰	۱۵ دقیقه
۲	زبان عربی ۲	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۸۱	۹۰	۲۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۳	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۳	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۸	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۹	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
	منطق	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۱۰	روان‌شناسی	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

آزمونهاى سراسر گاج

دروس	طراحان	ويراستاران علمى
فارسي	اميرنجات شجاعى - مهدى نظرى	اسماعيل محمدزاده مسيح گرجى - مريم نورى نيا
زبان عربى	روح اله اصغرى	حسام حاج مؤمن - پريسا فيلو عليرضا شفيعى - شاهو مراديان سيد مهدى ميرفتحى
دين و زندگى	مرتضى محسنى كبير محمد رضايى بقا	بهاره سليمى
زبان انگليسى	اميد يعقوبى فرد	مريم پارسائيان
رياضيات	محمد يگانه	مينا نظرى
تاريخ	محمداسماعيل سلمان پور	مريم پارسائيان - سيده مريم ميرقاسمى فاطمه ساريخانى - على على پور
جغرافيا	محسن مصلايى	مريم پارسائيان - محمداسماعيل سلمان پور سيده مريم ميرقاسمى - فاطمه ساريخانى
جامعه شناسى	مينا تاجيك	مريم پارسائيان - رقيه بزند سيده مريم ميرقاسمى - على على پور
فلسفه و منطق	سيد حسام الدين جلالى طهرانى	مريم پارسائيان - عماد صفر نژاد

فروشگاه مركزى گاج: تهران - خيابان انقلاب
نيش بازارچه كتاب

اطلاع راسد ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتى www.gaj.ir

آماده سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه ریزی و هماهنگی: مريم جمشیدی عینی - مينا نظرى

ويراستاران فنى: بهاره سليمى - ساناز فلاحى - مرواريد شاه حسينى - مريم پارسائيان

سرپرست واحد فنى: سيده قاسمى

صفحه آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری زاد - سارا محمودنسب - الناز دارانی - مهناز کاظمی - مهسا هوشیار

امور چاپ: عباس جعفری

فارسی

۱ ۱ معنی درست واژه‌ها: پایمردی: خواهشگری، میانجی‌گری، شفاعت / چیرگی: استیلا، پیروزی، تسلط / خبیث: پلید، ناپاک، بدسیرت / کثیف: ناپاک، آلوده (در گذشته در معنی «غلیظ و فشرده» به کار می‌رفته است).

۲ ۲ واژه «محضر» در این گزینه در معنی «محل حضور و پیشگاه» به کار رفته است و در سایر گزینه‌ها در معنی «استشهادنامه».

۳ ۳ واژه «ابرش» در این گزینه ترکیبی است از «ابر (سحاب)» و ضمیر «ش» و در سایر گزینه‌ها در معنی «اسبی که بر اعضای او نقطه‌ها باشد» به کار رفته است.

۴ ۱ املاي واژه‌ها در تمامی بیت‌ها درست است.

۵ ۳ املاي درست واژه: خاست (بلند شد)

۶ ۴ ترکیب‌های اضافی: دلچ / بند تنهایی / روز بهاران / پایان صحبت / وفای حقوق‌گزاران / هلاک ما / قتل مور / پای سواران (۸ مضاف‌الیه)

۷ ۳ سپر: نوعی ابزار دفاعی در جنگ (معنای قدیم) / بخش محافظ وسایل نقلیه (معنای جدید)

۸ ۱ وابسته‌های پسین: عصر / خویش / خود / واژه / تازی (۵ وابسته)

۹ ۲ محتوای اثر / دچار اختلال

مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۱۰ ۳ بررسی آرایه‌های گزینۀ (۳):

تشبیه: یوسف گل (اضافۀ تشبیهی) / نرگس به یعقوب
تلمیح: اشاره به داستان حضرت یعقوب و یوسف (ع)

کنایه: روشن شدن چشم کنایه از بینا شدن و خوشحالی فراوان از دیدار عزیز
ایهام: بو: ۱- شمیم و رایحه ۲- امید و آرزو

۱۱ ۱ جناس تام (بیت «د»): مردم (مردمک)، مردم (آدمیان)

کنایه (بیت «ج»): سررشته از دست شدن کنایه از اختیار کاری از دست خارج شدن
پارادوکس (بیت «ه»): ننگ بودن نگونامی

ایهام تناسب (بیت «الف»): مجنون: ۱- دیوانه و شیفته (معنی درست)
۲- لقب قیس که عاشق لیلی بود. (معنی نادرست، متناسب با لیلی) / شیرین: ۱- معشوق فرهاد (معنی درست) ۲- نوعی مزه (معنی نادرست، متناسب با شکر) / شکر: ۱- مادۀ شیرین خوراکی (معنی درست) ۲- معشوقه خسرو و هویو شیرین (معنی نادرست، متناسب با فرهاد)

مجاز (بیت «ب»): سر (اؤل): مجاز از اندیشه

۱۲ ۴ نغمۀ حروف: بیت اؤل: تکرار (صامت‌های «ن» و «ب») / بیت دوم: تکرار صامت «م» / بیت سوم: تکرار مصوت کوتاه (پ) در مصراع اؤل و تکرار صامت «ب» و «ش» / حسن تعلیل: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ایهام: مردم‌دار: ۱- اهل معاشرت ۲- دارای مردمک

پارادوکس: این که نرگس پُر خواب، بیدار باشد. / خفته‌ای بیدار (تصوّر این‌که خفته‌ای بیدار باشد، در جمله «ور بُود»)

۲) تضاد: خفته ≠ بیدار / بود ≠ نیوَد

ایهام تناسب: شور: ۱- هیجان (معنی درست) ۲- نوعی مزه (معنی نادرست متناسب با شکر)

۳) استعاره: نرگس: استعاره از چشم

تشبیه: نرگس (چشم) به فتنه / چشم به [چشم] آهو / چشم به [انسان] مست / لب به یاقوت / لب به لعل

۱۳ ۲ بررسی آرایه‌ها در گزینۀ (۲):

جناس ناقص: گلخن و گلشن / ایهام تناسب: بوم: ۱- سرزمین (معنی درست)
۲- جغد (معنی نادرست، متناسب با باز) / تلمیح: اشاره به آیه شریفه «أنا لله و أنا الیه راجعون» و عبارت «کلّ شیء یرجع الی اصله» / استعاره: گلخن: استعاره از دنیا / گلشن: استعاره از عالم بالا / سلطان: استعاره از خداوند

۱۴ ۴ روضۀ خلد اثری منشور از مجد خوافی است.

۱۵ ۳ اشاره به عقاید مذهبی، مراسم اجتماعی و جشن‌ها و آیین‌ها جزء زمینۀ ملی حماسه به شمار می‌روند. در این بیت نیز به دو جشن آیینی ایرانیان باستان یعنی «مهرگان» و «سده» اشاره شده است.

۱۶ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینۀ (۴): ستایش اخلاص / ضرورت غلبه بر نفس

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) تقدیرگرایی

۲) توصیه به قناعت

۳) نکوهش غفلت و خطاکاری

۱۷ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینۀ (۳): برتری دانش و تدبیر بر نیرومندی ظاهری

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) توصیف مصاف با حریف بی‌همتا

۲) نیک‌بختی و کام‌یابی در گرو توفیق الهی‌ست.

۴) شایستگی و اهلیت، ملاک ارزشمندی سایر ویژگی‌های پسندیده است.

۱۸ ۱ مفهوم گزینۀ (۱): عقل، سامان‌دهنده امور است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: جابه‌جایی ارزش‌ها و ضد ارزش‌ها
گزینۀ (۳) «دندان به دندان خاییدن» کنایه از خشمگین شدن است و در

گزینۀ (۲) «دندان به دندان خاییدن» کنایه از خشمگین شدن است و در

گزینۀ (۳) به این مضمون اشاره شده است.

۲۰ ۲ ابیات سؤال بازگوکننده پایان کار ضحاک، فرزند مرداس است.

زبان عربی

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا مفهوم یا واژگان مشخص کن (۲۸ - ۲۱):

۲۱ ۳ لأذهب: باید بروم [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

موظف الاتصّالات: کارمند مخابرات [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

حتی یدلّ لی: تا برایم عوض کند [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

بطاقة الشّحن: کارت شارژ [رد سایر گزینه‌ها]

۲۲ ۳ لا تحتقروا: تحقیر نکنید، کوچک نکنید، خوار نکنید؛ فعل مضارع نهی است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

ذللّ: خوار شد [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

عزّه: سربلندی‌اش، سربلندی خود [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

افتقر: ندار شد، فقیر شد، نیازمند شد [رد گزینۀ (۴)]

غنائته: بی‌نیازی‌اش، دارایی‌اش [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

۲۳ ۲ علیّ القراء: انسان باید، بر انسان واجب است، بر انسان لازم

است [رد گزینۀ (۱)]

أن یتقی: پروا کند، اجتناب کند، تقوا پیشه کند [رد گزینۀ (۱)]

مواضع: جاهایی؛ نکره و جمع است. [رد گزینۀ (۳)]

تجلّب له: که برای او (برایش) جلب می‌کند؛ «تجلّب» فعل مضارع و جمله پس از اسم نکره (مواضع) است و با حرف ربط «که» ترجمه می‌شود. [رد گزینۀ (۱)]

الثّم: تهمت‌ها؛ جمع مکسر کلمه «تّهمة» و معرفه است و با «ی» نکره نمی‌آید. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

۲۴ ۲ أَقْدَمُ: تقدیم می‌دارم؛ فعل مضارع است. [ردگزینه (۳)]

آلاف: هزاران [ردگزینه (۱)]

الإحتقار: تحقیر شدن [ردگزینه‌های (۳) و (۴)]

۲۵ ۲ ترجمه عبارت: دانشمند بدون عمل هم‌چون درخت بدون میوه است.

مفهوم: اگر نسبت به موضوعی علم و آگاهی داشته باشیم و دیگران را به آن فراخوانیم، در صورتی‌که خودمان به گفته خود عمل ننماییم، در هیچ صورتی در دیگران تأثیرگذار نخواهیم بود.

۲۶ ۴ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) خانواده - خانواده - خواهر - پدر

(۲) بزرگواری - بخشش - گستردگی - بخشنده‌تر

(۳) سیم‌کارت - تلفن همراه - اعتبار مالی - کارت شارژ

(۴) همتا - گرسنگی - ترس - روزگار

۲۷ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) ابنة (دختر) ≠ این (پسر)

(۲) أَسِرَ (اسیر شدند) ≠ أَطْلَقَا (آزاد شدند)

(۳) عَرَضَ (آبرو) = شرف (آبرو)

(۴) در این گزینه هیچ کلمه مترادف و یا متضادی نیامده است. ترجمه: استاد به من در آموختن واژگان سخت کمک کرد.

۲۸ ۲ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) راست - پشت - چپ (۲) پوست - مهمان - صورت

(۳) رایانه - تلفن - موبایل (۴) گونه - زبان - دهان

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده (۳۳ - ۲۹):

پادشاهی در شبی خیلی سرد به کاشخ برگشت. پس نگهبانی را دید که با لباس‌هایی نازک ایستاده بود. پادشاه به او نزدیک شد و از او پرسید: «آیا احساس سرما نمی‌کنی؟» پس نگهبان جواب داد: «بله، احساس سرما می‌کنم، ولی لباس گرمی ندارم، پس ناگزیر به تحمل کردن هستم.» پس پادشاه به او گفت: «الآن وارد کاخ خواهیم شد و از یکی از خدمتکارانم می‌خواهم که لباس گرمی برایت بیاورد.» نگهبان از وعده پادشاه خوشحال شد، اما هنگامی که پادشاه وارد کاخ شد، وعده‌اش را فراموش کرد. در صبح نگهبان مرده بود در حالی که کاغذی کنارش بود که روی آن نوشته شده بود: «ای پادشاه! هر شب سرما را تحمل می‌کردم، اما وعده‌ات به لباس‌های گرم به من، از من قدرتم را گرفت و مرا کشت.»

۲۹ ۴ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) سنگین (۲) نازک

(۳) گرم (۴) سرد

۳۰ ۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) نگهبان لباس مناسبی نداشت که او را از سرما حفظ کند. (نگه دارد) (درست)

(۲) پادشاه احساس پشیمانی کرد وقتی نگهبان را دید. (در متن سخنی از پشیمانی پادشاه نیامده است.)

(۳) نگهبان بر اثر غذایی که خدمتکار پادشاه آورد، مُرد. (دلیل مرگ نگهبان، قطع امید از پادشاه بود، نه چیزی دیگر.)

(۴) نگهبان نتوانست سرما را در آن شب تحمل کند، زیرا بسیار سرد بود. (دلیل عدم تحمل نگهبان، سردی هوا نبود.)

۳۱ ۲ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) انسان می‌تواند همه سختی‌ها را تحمل کند وقتی به خودش تکیه می‌کند. (مانند نگهبان که تا زمانی که بر خودش تکیه می‌کرد، شرایط سخت را تحمل می‌کرد.)

(۲) چیزی نخواه که نتوانی آن را به دست آوری. (مفهوم متن درباره خواستن یا نخواستن چیزی نیست.)

(۳) گاهی وعده‌هایت به دیگران بیش از آن‌چه تصور می‌کنی، معنا دارد. (وعده پادشاه برای نگهبان چنان تأثیری داشت که نتوانست شب را بدون تحقق وعده سپری کند.)

(۴) انسان با گرسنگی زندگی می‌کند و با ناامیدی زندگی نمی‌کند. (یعنی انسان می‌تواند گرسنگی و نیاز را تحمل کند، ولی نمی‌تواند بدون امید زنده بماند، مانند نگهبان.)

۳۲ ۴ عاقبت و سرنوشتی که نگهبان به آن دچار شد، نشان می‌دهد که سخن بدون عمل (حرف‌های پادشاه) هیچ ارزشی ندارد.

ترجمه گزینه‌ها:

(۳) هنگام سختی‌ها دوستان شناخته می‌شوند.

(۴) هیچ خیری (فایده‌ای) در سخنی نیست، مگر همراه عمل.

■ گزینه درست را در تحلیل صرفی و اعراب مشخص کن:

۳۳ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) لا یحتاج إلى المفعول ← یحتاج إلى المفعول

(۳) فعل مضارع للنهي ← فعل مضارع للنهي / ليس له حروف زائدة ← له حروف زائدة

(۴) مفرد مؤنث غائب ← متکلم وحده / الفعل المجهول ← الفعل المعلوم / نائب فاعله ← فاعله

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۴۰ - ۳۴):

۳۴ ۱ «لِ» در این‌جا در ابتدای جمله آمده و بیانگر امر است. چون فعل در ابتدای جمله آمده و پس از آن فاعل (تلمیذات) آمده است، پس فعل حتماً مفرد می‌آید. [رد سایر گزینه‌ها]

ترجمه عبارت سؤال: معلم گفت: دانش‌آموزان من باید در درس‌ها تلاش کنند. «ما تكلّم» به معنای «سخن نگفت» فعل ماضی منفی و «خاف» نیز فعل ماضی است.

۳۵ ۱ «ما تكلّم» به معنای «سخن نگفت» فعل ماضی منفی و «خاف» نیز فعل ماضی است.

دقت کنید: فعل «تكلّم» از باب «تفعل» و ماضی است و حرف «ت» در ابتدای آن را نباید با حرف مضارعه اشتباه گرفت.

ترجمه: کودک هنگامی که از سگ ترسید، سخن نگفت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) لن يتقدّم، يتكامل ← فعل مضارع (ترجمه: کسی که همیشه در کارهایش تنبلی می‌کند، پیشرفت نخواهد کرد.)

(۳) أتعلّم، أحبّ ← فعل مضارع (ترجمه: روزهای جوانی تمام آن‌چه را که دوست می‌داشتیم، می‌آموختم.)

(۴) تدعو ← فعل مضارع (ترجمه: ای بردارم چرا دوستت را به گفت‌وگو فرا می‌خوانی؟)

۳۶ ۴ در این عبارت دو «لام» به کار رفته است. «لِ» قبل از «لنعلم» از نوع «لام» امر و به معنی «باید» است (مانند «لام» در سایر گزینه‌ها)، اما «لِ» قبل از «الوصول» آمده که اسم است و «لام» در این‌جا، حرف جرّ است و با بقیه گزینه‌ها متفاوت است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) باید قبل از این‌که مهمانان بیایند مادرم را کمک کنم.

(۲) پس انسان باید آموزش خودش را قبل از آموزش غیرخود (دیگران) آغاز کند.

(۳) این درس دشوار است، باید برادرت به تو کمک کند.

(۴) برای رسیدن به نتیجه مطلوب، باید کارهای مهم را انجام دهیم.

۳۷ ۱ «تَجَذَّبَ» فعل معلوم است، نه فعل مجهول؛ پس با توجه به معنی مشخص می‌شود که «السِّيَاح» مفعول است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲ «المُسَاعَدَةُ» مفعول برای فعل «يَطْلُبُ» است.
 ۳ «طريق الخير» ترکیب اضافی است، نه وصفی، چون صفت و موصوف هر دو باید در معرفه و نکره بودن مثل هم باشند؛ پس «الخیر» مضاف‌إلیه است.
 ۴ «الضعیف» مفعول برای فعل «يُعِينُ» است.

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) کشور ایران جنگل‌های وسیعی دارد که گردشگران را به آن جذب می‌کند.
 ۲) مردم صدای مردی را شنیدند که کمک می‌خواست.
 ۳) دنبال کتابی مفید می‌گردم که مرا به راه خیر (خوبی) راهنمایی می‌کند.
 ۴) مؤمن ضعیف را در سختی‌های روزگار کمک می‌کند.

۳۸ ۳ قُلْ: فعل امر / کان: فعل ماضی

ترجمه: حق را بگو گرچه تلخ باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) قُلْ، دَلَّ (دو فعل ماضی)
 ترجمه: بهترین سخن چیزی است که اندک و گویا باشد.
 ۲) عَفَّتْ، دَخَلَتْ (دو فعل ماضی)
 ترجمه: کارمندی را که صبح وارد شرکت شد، شناختم.
 ۴) شاهَدَ، بَدَأَ (دو فعل ماضی)
 ترجمه: مدیر من را دید و شروع به سخن گفتن با سخن نرم کرد.

۳۹ ۱ جملهٔ پس از نکره که همان جملهٔ وصفیه می‌باشد، جمله‌ای است که پس از یک اسم نکره می‌آید و آن را توصیف می‌کند. «مستوصفاً» اسم نکره است و جملهٔ «کان جدیداً» جملهٔ پس از اسم نکره است (جملهٔ وصفیه).
 ترجمه: پرستار وارد درمانگاهی شد که جدید بود.

۴۰ ۴ جمله‌ای را معین کن که برای توضیح ماقبلش آمده است؛ منظور جمله‌ای است که بعد از اسمی نکره می‌آید و آن را توضیح می‌دهد. «لا يعرف» جملهٔ فعلیه‌ای است که پس از اسم نکره «مشکله» آمده است و آن را توضیح می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) جملهٔ «يجعلها» بعد از اسم معرفهٔ «اللغات» آمده است.
 ۲) جملهٔ «عَلِمَهُ» بعد از اسم «من» آمده که نکره نیست.
 ۳) جمله‌ای نداریم که بعد از نکره آمده باشد.

دین و زندگی

۴۱ ۳ با توجه به ادامهٔ آیهٔ ۵۵ سورهٔ نور که می‌فرماید: «كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ» مؤید این حقیقت است که در گذشته نیز، کسانی را خداوند به عنوان جانشین قرار داده است (لَيْسَتْخَلِفْنَهُمْ فِي الْأَرْضِ) و این موضوع در امت‌های گذشته نیز سابقه داشته است.

۴۲ ۴ پیامبر (ص) فرمودند: «هر کس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر را بپذیرد.»

۴۳ ۲ پیامبر اکرم (ص) به امام علی (ع) فرمودند: «بزرگ‌ترین مردمان در ایمان و یقین، کسانی هستند که در روزگاران آینده زندگی می‌کنند، آنان پیامبرشان را ندیده‌اند، امام آن‌ها در غیبت است و فقط به سبب خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین (ع) [و تفکر در آن‌ها] ایمان می‌آورند.»

این سخن در مورد مؤمن حقیقی است که با تقویت معرفت و محبت خود نسبت به امام زمان (عج) تردیدها را کنار می‌زند و با یقین، برای فردای روشن آماده می‌شود.

۴۴ ۲ در انتظار ظهور بودن خود از برترین اعمال عصر غیبت است زیرا فرج و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود و این مسئله به «دعا برای ظهور امام» از مسئولیت‌های منتظران اشاره دارد. کسانی در عصر غیبت می‌توانند ویژگی کسانی را داشته باشند که با امام زمان (ع) بیعت می‌کنند که در صحنهٔ فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل در جبههٔ حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون ویژگی‌هایی هم‌چون شجاعت، عزت‌نفس، پاکدامنی را در خود پرورانده باشند و این مسئله بیانگر آماده کردن خود و جامعه برای ظهور است.

۴۵ ۴ انتخاب ولی فقیه نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد زیرا ادارهٔ جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است در غیر این صورت هرج‌ومرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید. ولی فقیه تا وقتی رهبر جامعه است که شرایط مشروعیت و مقبولیت را داشته باشد، تشخیص این امر نیز به عهدهٔ مجلس خبرگان است.

۴۶ ۴ در کتاب‌های حدیثی اهل سنت تأکید شده است که امام «مهدی» از نسل پیامبر اکرم (ص) و حضرت فاطمه (س) است، البته آنان معتقدند که امام مهدی (ع) هنوز به دنیا نیامده است.
 ما شیعیان معتقدیم که بنابر سخنان صریح پیامبر اکرم (ص) و ائمهٔ اطهار (ع)، موعود و منجی انسان‌ها، دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری (ع) است و با توجه خاص خداوند به حیات خود ادامه می‌دهد، تا این‌که به اذن خداوند ظهور می‌کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می‌دهد.

۴۷ ۳ یکی از اهداف انبیا از تشکیل حکومت دینی آن بود که آبادانی و برکت همهٔ سرزمین‌ها را فراگیرد.

قرآن کریم در این زمینه می‌فرماید: «اگر اهالی شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، درهای برکات از آسمان و زمین را بر آن‌ها می‌گشودیم.»

۴۸ ۴ مستکبران با استفاده از قدرت و امکانات خود اصل امامت و عقیده به ظهور امام عصر (عج) را زیر سؤال می‌برند تا آیندهٔ جهان را مطابق خواسته‌های خود شکل دهند. در این شرایط، ولایت و حکومت اسلامی، قلعهٔ محکمی است که منتظران ظهور امام عصر (عج) با پشتوانهٔ آن می‌توانند خود را برای ظهور آماده کنند.

۴۹ ۳ امیرالمؤمنین علی (ع) می‌فرماید با ترسو مشورت نکن که در انجام دادن کارها روحیهٔ تو را سست می‌کند و هم‌چنین ایشان می‌فرمایند: «هرگز نیکوکار و بدکار در نظرت یکسان نباشند؛ زیرا در این صورت، نیکوکاران به کار خیر، بی‌ رغبت و بدکاران به کار بد، تشویق می‌شوند.»

۵۰ ۲ اگر چه یکی از تفاوت‌های میان جمهوری اسلامی با دیگر جمهوری‌ها در برقراری عدالت اجتماعی است اما تفاوت اساسی آن این است که جمهوری اسلامی براساس قوانین اسلام تشکیل می‌شود و قانون‌گذاران وظیفه دارند به محور دستورات الهی قانون تنظیم کنند و مسئولان باید در این چارچوب جامعه را اداره کنند دمکراسی‌های رایج در جامعه هدف خود را بیشتر برآوردن تمایلات و خواسته‌های دنیوی مردم قرار داده‌اند و نسبت به ارزش‌های الهی کم توجه یا بی‌توجه‌اند و نه این‌که بی‌حرمتی کنند.

۵۱ ۲ اداره موفق‌تر جامعهٔ اسلامی ← اولویت دادن به اهداف اجتماعی.

۵۲ ۳ آیه شریفهٔ «و نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ» با اشاره به امامت و وراثت مستضعفان در آیندهٔ تاریخ، بیانگر ویژگی «عدالت‌گستری» حکومت مهدویت است که مطابق با آن طبقهٔ مستضعف و مستکبر وجود ندارد.

۶۲ ۴ جکی در ماه گذشته چندین بار تأخیر داشته است. به این خاطر است که رئیس چند دقیقه قبل به او هشدار داد.

توضیح: در جای خالی اول به عملی اشاره شده که از زمان مشخصی در گذشته تاکنون (در این تست «یک ماه اخیر») به تناوب انجام شده است؛ بنابراین در این مورد از فعل حال کامل (has / have + p.p.) استفاده می‌شود. اما با توجه به این‌که در جای خالی دوم، عمل در زمان مشخصی از گذشته (a few minutes ago) انجام شده و به پایان رسیده است، برای آن به فعل گذشته ساده (در این مورد «warned») نیاز داریم، نه فعل حال کامل.

۶۴ ۲ این شرکت از فیلترهای الکترونیکی استفاده می‌کند تا در طول ساعات کاری، مانع دسترسی کارکنانش به اینترنت شود.

- (۱) تجربه کردن
- (۲) جلوگیری کردن از، پیشگیری کردن از، مانع ... شدن
- (۳) متعادل کردن؛ متوازن کردن؛ سبک و سنگین کردن
- (۴) ارتباط برقرار کردن؛ [خبر و غیره] رساندن

۶۵ ۳ دکتر بارها و بارها به او گفته است که سیگار را ترک کند، اما به نظر می‌رسد او از انجام آن ناتوان است.

- (۱) دور شدن
- (۲) [تلویزیون و غیره] خاموش کردن
- (۳) ترک کردن؛ رها کردن
- (۴) مراقب بودن، مواظب بودن

۶۶ ۱ به نظر می‌رسد بسیاری از دانشجویان زبان دوم اعتقاد دارند که یادگیری زبان ظرف چند ماه قابل دستیابی است، در حالی که در واقع آن یک فرایند مادام‌العمر است.

- (۱) حقیقت، واقعیت
  - (۲) کارکرد، عملکرد
  - (۳) محصول
  - (۴) بی‌نظمی؛ آشفتگی؛ اختلال
- توضیح:** در واقع (امر): "in reality"

۶۷ ۱ استفان بعد از این‌که از کارش در فروشگاه اخراج گردید، کاملاً افسرده شد.

- (۱) افسرده، غمگین
  - (۲) مطلق، کامل
  - (۳) مکرر، تکرارشونده
  - (۴) غیرممکن
- ۶۸ ۲ او در طول دو ماه گذشته در رژیم بوده است چون که در طول زمستان خیلی وزن اضافه کرد.

- (۱) عادت
- (۲) رژیم (غذایی)؛ غذا، خوراک
- (۳) مورد، نمونه
- (۴) برنامه، طرح

۶۹ ۲ اندازه‌گیری کردن هوش دلفین‌ها دشوار است، اما ما می‌دانیم که آن‌ها مغزهای بسیار بزرگی دارند.

- (۱) جلوگیری کردن از، پیشگیری کردن از، مانع ... شدن
- (۲) اندازه‌گیری کردن، اندازه گرفتن
- (۳) متعادل کردن؛ متوازن کردن؛ سبک و سنگین کردن
- (۴) افزایش دادن؛ افزایش یافتن

۷۰ ۲ همسر هاوارد اخیراً بیمار بوده است، بنابراین فکر نمی‌کنم قادر باشند به مهمانی بیایند.

- (۱) به سختی؛ به ندرت
- (۲) اخیراً، به تازگی
- (۳) در نهایت، بالاخره
- (۴) به شکل مضر، به صورت زیان‌بخشی

۵۳ ۴ مفهوم انذار از ناپایدها حتی پس از رسول خدا (ص) در آیه «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً ... وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ ...» آمده است.

۵۴ ۴ برخی از وظایف رهبر جامعه اسلامی: ۱- تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه ۲- حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان ۳- تصمیم‌گیری براساس مشورت ۴- ساده‌زیستی برخی از وظایف مردم نسبت به رهبر: ۱- وحدت و همبستگی اجتماعی ۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات ۳- افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی ۴- مشارکت در نظارت همگانی ۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی

۵۵ ۱ خداوند در آیه ۱۵۹ سوره آل عمران می‌فرماید: «وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ: اگر تندخو و سخت‌دل بودی، از گرد تو پراکنده می‌شدند ...»

۵۶ ۳ خداوند متعال در آیه نخست سوره احزاب می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَ لَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَ الْمُنافِقِينَ، إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا: ای پیامبر، از خدا پروا کن و از کافران و منافقان اطاعت مکن که خداوند، دانای حکیم است.»

۵۷ ۳ حضرت علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر به ایشان فرمودند: «عده‌ای از افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش دهند. زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند. در به دست آوردن رضایت عمومی مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص؛ که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند.»

۵۸ ۲ عدالت به این معناست که فقیه مرتکب گناه آشکار نشود که در کلام امام صادق (ع) با تعبیر «مخالفاً لهواه» آمده است و امام صادق (ع) پس از بیان ویژگی‌های فقیه می‌فرماید: «فللعوام ان یقلدوه»

۵۹ ۳ پیامبر و امام از پدر و مادر نیز برای مؤمنان مهربان‌ترند و آنان که چنین معرفتی را به دست آورند، محبت بیشتری به پیامبر و امام دارند در این دوره فتنه‌های گوناگون و اندیشه‌های رنگارنگ پیدا می‌شوند و بی‌ایمانی را تبلیغ می‌کنند.

۶۰ ۱ مطابق با عبارت قرآنی «وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ» وظیفه فقه‌ها بازگشت به سوی مردمان خود و انذار (هشدار) آنان پیش از تقفه در دین است.

زبان انگلیسی

۶۱ ۴ در صورتی‌که هوا خوب بماند، به راحتی می‌توانیم نقاشی خانه را تا یک‌شنبه تمام کنیم.

توضیح: بعد از فعل "finish" (تمام کردن، به پایان رساندن)، فعل دوم به صورت اسم مصدر (فعل ingدار) به کار می‌رود.

۶۲ ۴ A: تمایل دارید چیزی بخورید؟
B: نه، ممنون. همین الان نهار خوردم.

توضیح: هم "just" (تازه، همین الان) و هم "ever" (تا حالا، تاکنون) حتماً بین دو بخش فعل حال کامل قرار می‌گیرند؛ بنابراین فقط یکی از گزینه‌های (۳) و (۴) می‌تواند صحیح باشد.

دقت کنید: همراه زمان حال کامل و برای اشاره به عملی که از زمان انجام آن مدت بسیار اندکی گذشته است، از "just" و "recently" (اخیراً، به تازگی) استفاده می‌کنیم، نه "ever".

کارشناسان می‌گویند [گذراندن] زمان بسیار زیاد مقابل تلویزیون می‌تواند روی بچه‌ها اثر منفی بگذارد. بچه‌ها در مدرسه به خوبی فعالیت نمی‌کنند و به اندازه کافی ورزش نمی‌کنند تا متناسب بمانند. رابرت کیستن، مدیر اجرایی [برنامه] شبکه تلویزیون - خاموش امیدوار است که بچه‌ها تلویزیون را خاموش کنند و درگیر علائق دیگر شوند. کیستن به [مجله] ویکلی ریدر گفت «خاموش کردن تلویزیون به بچه‌ها اجازه می‌دهد جهان واقعی را ببینند. ما فکر می‌کنیم [که] اگر بچه‌ها تصمیم بگیرند که تلویزیون را برای یک هفته خاموش کنند، از کشفیات جدیدی [که] انجام خواهند داد، متعجب خواهند شد.»

۷۶ ۲ نویسنده در مورد اثرات منفی تلویزیون اطلاعات می‌دهد تا

(۱) خواننده را بترساند

(۲) توضیح دهد چرا هفته تلویزیون - خاموش وجود دارد

(۳) نشان دهد که در مورد آثار تلویزیون، شواهد کافی وجود ندارد

(۴) خواننده را تشویق کند که به کتابخانه برود

۷۷ ۴ یک آمریکایی معمولی بیش از ..... تماشا می‌کند.

(۱) ۱۰ ساعت تلویزیون در روز (۲) ۶ ساعت تلویزیون در روز

(۳) ۱ ساعت تلویزیون در روز (۴) ۴ ساعت تلویزیون در روز

۷۸ ۳ عبارت "in shape" (متناسب) در آخر پاراگراف چهارم به

معنی "in good physical condition" می‌باشد.

(۱) از نظر ذهنی سالم (۲) به لحاظ اجتماعی فعال

(۳) در شرایط جسمی خوب (۴) با فعالیت‌های کافی

۷۹ ۴ نویسنده [در متن] نقل قول رابرت کیستن را گنجانده است تا

(۱) به خواننده نمونه‌ای از یک شخص را که در هفته تلویزیون - خاموش شرکت کرده است، نشان دهد

(۲) استدلالی را برای تماشای بیشتر تلویزیون بگنجاند

(۳) توصیه کارشناسی را در مورد شکل‌های خوب ورزش بگنجاند

(۴) در مورد این‌که چرا هفته تلویزیون - خاموش وجود دارد، اطلاعات بیشتری را ارائه کند

۸۰ ۴ در متن اطلاعات کافی وجود دارد تا به کدام یک از پرسش‌های

زیر پاسخ دهد؟

(۱) در قرن بیستم مردم چقدر زمان را در مقابل تلویزیون می‌گذرانند؟

(۲) چند کشور در هفته تلویزیون - خاموش شرکت می‌کنند؟

(۳) بعضی از برنامه‌هایی که بچه‌ها معمولاً در تلویزیون تماشا می‌کنند، چه چیزهایی هستند؟

(۴) چه کسی مدیر اجرایی [برنامه] شبکه تلویزیون - خاموش است؟

ریاضیات

۸۱ ۴

$$\begin{cases} D_f = \{2, 3, -4, 1\} \\ D_g = \{1, -4, 2, 5\} \end{cases} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{2, -4, 1\}$$

$$D_{\frac{f}{g}} = (D_f \cap D_g) - \{x | g(x) = 0\} = \{2, -4, 1\} - \{2\} = \{-4, 1\}$$

$$\Rightarrow \frac{f}{g} = \left\{ \left(-4, \frac{0}{-3}\right), \left(1, \frac{3}{1}\right) \right\} = \left\{ (-4, 0), \left(1, \frac{3}{1}\right) \right\}$$

در [سال] ۲۰۰۷، یک گزارش بر مشکل بزرگی در ایالات متحده تأکید کرد. مردم در حال چاق تر شدن بودند؛ و آن‌ها با سرعت هشداردهنده‌ای درشت‌هیکل تر می‌شدند. طبق [اعلام] مراکز آمریکایی کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها، تقریباً ۱۰۰ میلیون فرد بزرگسال در ایالات متحده چاق بودند، یا به شدت اضافه وزن داشتند. این فقط بزرگسالان نبودند که در حال چاق شدن بودند. در ۲۰ سال پیش [از اعلام گزارش]، درصد کودکان چاق در ایالات متحده دو برابر شده بود. زمانی که گزارش منتشر شد، حدود ۲۵ میلیون کودک اضافه وزن داشتند. آن یعنی از هر سه کودک، یک نفر اضافه وزن، در ادامه زندگی می‌تواند منجر به مشکلات جدی سلامتی، مانند بیماری قلبی و دیابت شود. مرض چاقی امروزه جدی‌ترین مشکل مربوط به رژیم غذایی است که روی سلامت بچه‌های آمریکایی تأثیر می‌گذارد.

۷۱ ۳

(۱) نگه داشتن؛ ادامه دادن (به) (۲) درست کردن؛ باعث ... شدن

(۳) کسب کردن، به دست آوردن (۴) بردن؛ گرفتن

توضیح: چاق شدن، وزن اضافه کردن "gain weight"

۷۲ ۳ توضیح: اصولاً اعداد "hundred" (صد)، "thousand"

(هزار)، "million" (میلیون) و "billion" (میلیارد) خودشان جمع بسته نمی‌شوند و به شکل ساده به کار می‌روند؛ مگر یک مورد خاص که بخواهیم از این اعداد برای کلی‌گویی به همراه "of" استفاده کنیم که در این صورت باید جمع بسته شوند.

۷۳ ۱

(۱) درصد (۲) تجربه

(۳) اطلاعات (۴) هرم

۷۴ ۳

(۱) مناسب؛ شایسته (۲) متناسب؛ مربوط

(۳) جدی؛ خطرناک (۴) احساسی، عاطفی؛ احساساتی

۷۵ ۲

(۱) فشار (۲) بیماری، مریضی

(۳) اندازه؛ اقدام (۴) سبک، طرز، شیوه

آیا می‌توانید یک هفته بدون تلویزیون را تصور کنید؟ [برنامه] شبکه تلویزیون - خاموش می‌خواهد شما دقیقاً این کار را انجام دهید؛ و تصور کنید [که] به جای تماشای تلویزیون، می‌توانید چه کاری را انجام دهید.

در نتیجه، مضمون هفته تلویزیون - خاموش «تصور کن» است. این مراسم از ۲۴ آوریل تا ۳۰ آوریل برگزار می‌شود. در طول این رویداد یک‌هفته‌ای، مسئولان (برگزارکنندگان) تلویزیون - خاموش امیدوارند که آگاهی [مردم] را در مورد اثرات زیان‌بار [تماشای] زیاد تلویزیون بالا ببرند.

طبق [یافته‌های] ریل و وین و شبکه تلویزیون - خاموش، هر [بیننده] آمریکایی، به طور متوسط، هر روز بیش از چهار ساعت تلویزیون می‌بیند. در واقع، بچه‌ها زمان بیشتری را مقابل تلویزیون (۱،۰۲۳ ساعت در سال) به نسبت مدرسه (۹۰۰ ساعت در سال) می‌گذرانند!

۲ ۸۲

$$(2f - g)(-2) = 2f(-2) - g(-2) = 2\sqrt{-(-2)+7} - \frac{2(-2)+1}{|-2|-3}$$

$$= 2\sqrt{2+7} - \frac{-4+1}{2-3} = 2\sqrt{9} - \frac{-3}{-1} = 2(3) - 3 = 6 - 3 = 3$$

۳ ۸۳ با توجه به نمودار و از آن جا که تصویر نمودار یک تابع بر روی محور x ها، همان دامنه تابع است، داریم:

$$D_f: -3 < x \leq 5$$

$$D_g: -5 \leq x < 2$$

$$D_{f \times g} = D_f \cap D_g = \{x \mid -3 < x < 2\}$$

۴ ۸۴

$$\text{درآمد: } R(x) = -3x^2 + 14x$$

$$\text{هزینه: } C(x) = 2x + 5$$

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه} \Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$$

$$= -3x^2 + 14x - (2x + 5) = -3x^2 + 14x - 2x - 5 = -3x^2 + 12x - 5$$

تابع سود به صورت یک سهمی روی به پایین است که بیشترین مقدار آن در رأس سهمی رخ می دهد. پس:

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-12}{-6} = 2$$

$$\Rightarrow P(2) = -3(2)^2 + 12(2) - 5 = -12 + 24 - 5 = 7$$

۷ میلیون تومان = بیشترین سود $\rightarrow$ هر واحد برابر ۱۰ میلیون تومان واحد = ۷

۲ ۸۵

طبق جدول داده شده، نماتوپ برای سن علی برابر ۲۴ است.

پس داریم:

$$\text{BMI} = \frac{\text{وزن}}{(\text{قد})^2}$$

توان دوم قد برحسب متر $\times$ نماتوپ = وزن مطلوب برحسب کیلوگرم

$$= 24 \times (1.8)^2 = 24 \times 3.24 = 77.76 = 78$$

۲ ۸۶

اگر جمعیت بیکار را با x نمایش دهیم، داریم:

$$\frac{\text{جمعیت شاغل}}{\text{جمعیت بیکار}} = 4 \Rightarrow \text{جمعیت شاغل} = 4x$$

$$\Rightarrow \text{جمعیت شاغل} + \text{جمعیت بیکار} = \text{جمعیت فعال} = x + 4x = 5x$$

$$\text{درصد} = 20 = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{x}{5x} \times 100 = 20$$

۳ ۸۷

$$1000 = \frac{(50 \times 9000) + (20 \times 8000)}{(50 \times 4000) + (20 \times 15000)}$$

$$= \frac{450000 + 160000}{200000 + 300000} \times 100 = \frac{610000}{500000} \times 100 = 122$$

۲ ۸۸

ابتدا میانگین تعداد کلمات در هر جمله از این کتاب را به

دست می آوریم:

$$\bar{x} = \frac{6+9+5+12+3+14+8+10+9+4+12+10}{12} = \frac{102}{12} = 8.5$$

در نتیجه داریم:

(میانگین تعداد کلمات در هر جمله + درصد کلمات دشوار) = شاخص پایه آموزش

$$\times 0.4 = [(8.5 + 1.5) \times 0.4] = [9 \times 0.4] = 3.6$$

۳ ۸۹

می دانیم هر تغییری که در تعدادی داده بدهیم، همان تغییر در میانگین و میانه داده ها هم رخ می دهد، پس با $1/5$ برابر کردن درآمد افراد جامعه، میانگین و میانه هم $1/5$ برابر می شوند. پس خط فقر را به هر روشی محاسبه کنیم، آن هم $1/5$ برابر می شود. به طور مثال به روش نصف میانگین داریم:

$$\text{خط فقر اولیه} = \frac{\bar{x}}{2}$$

$$\text{خط فقر اولیه} = \frac{1/5 \times \bar{x}}{2} = 1/5 \times \frac{\bar{x}}{2} = 1/5 \times \text{خط فقر اولیه}$$

۳ ۹۰ بررسی سایر گزینه ها:

(۱) شاخص بهای کالا و خدمات به واحد اندازه گیری بستگی ندارد.

(۲) خط فقر، حداقل درآمدی است که برای زندگی یک نفر در یک ماه، مورد نیاز است.

(۴) نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال را نرخ بیکاری می نامند.

۲ ۹۱

A □ □ □ □ □

حرف A را در ابتدا قرار می دهیم (۱ حالت). حال ۵ حرف A, T, H, M و B باقی می ماند که تعداد جایگشت های آن ها ۵! است و طبق اصل ضرب داریم:

$$1 \times 5! = 1 \times 120 = 120$$

۳ ۹۲

چون ترتیب انتخاب افراد مهم است، پس: $P(n, 2) = 90$

$$\frac{n!}{(n-2)!} = 90 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)!} = 90$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 90 \Rightarrow n^2 - n - 90 = 0 \Rightarrow (n+9)(n-10) = 0$$

$$\left\{ \begin{array}{l} n+9=0 \Rightarrow n=-9 \text{ غیر قابل قبول} \\ n-10=0 \Rightarrow n=10 \text{ قابل قبول} \end{array} \right.$$

$$n(S) = 2^4 = 16$$

۳ ۹۳

$$n(S) = 2^4 = 16$$

فرزند پسر را با «پ» و فرزند دختر را با «د» نشان می دهیم:

$$A = \{(پ, پ, پ, پ, د), (پ, پ, پ, د, پ), (پ, پ, د, پ, پ), (پ, د, پ, پ, پ), (د, پ, پ, پ, پ)\} \Rightarrow n(A) = 5$$

$$\text{برای نوشتن پیشامد B از متمم آن یعنی B' استفاده می کنیم.}$$

پیشامد آن که دو فرزند اول، دختر باشند. $B' =$

$$B' = \{(د, د, د, د), (د, د, د, پ), (د, د, پ, د), (د, د, پ, پ), (د, پ, پ, پ), (د, پ, پ, د)\} \Rightarrow n(B') = 4$$

$$n(B) = n(S) - n(B') = 16 - 4 = 12$$

$$n(B) = n(S) - n(B') = 16 - 4 = 12$$

خواسته مسئله تفاوت تعداد اعضای A و B است:

$$n(B) - n(A) = 12 - 5 = 7$$

۳ ۹۴

$$n(S) = C_9^4 = 126$$

از ۹ کارت

$$n(S) = \binom{9}{2} = \frac{9!}{2!7!} = \frac{9 \times 8 \times 7!}{2 \times 7!} = 36$$

در این ۹ کارت، ۴ کارت شامل اعداد زوج هستند، یعنی پیشامد مطلوب، انتخاب ۲ کارت از این ۴ کارت (زوج) است:

$$n(A) = \binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2 \times 2} = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{36} = \frac{1}{6}$$

۱ ۹۵

$$S = \{1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19\} \Rightarrow n(S) = 10$$

$$A = \{3, 9, 15\} \Rightarrow A - B = \{3, 15\} \Rightarrow P(A - B) = \frac{2}{10} = 0.2$$

$$B = \{1, 9\}$$

۱۶ داده داریم، در نتیجه:

$$Q_1 = \frac{4+5}{2} = 4.5, Q_3 = \frac{11+13}{2} = 12$$

$$\Rightarrow \text{IQR} = Q_3 - Q_1 = 12 - 4.5 = 7.5$$

۱۰۸ برای به دست آوردن میانگین دروس با ضریب‌های متفاوت از

فرمول میانگین وزن دار کمک می‌گیریم:

$$\text{میانگین کل} = \frac{\text{دروس با ضریب ۱} + \text{دروس با ضریب ۲}}{\text{تعداد} \times \text{ضریب} + \text{تعداد} \times \text{ضریب}}$$

$$\Rightarrow 17 = \frac{(1 \times 5 \times 18) + (2 \times 2 \times X)}{1 \times 5 + 2 \times 2} \Rightarrow 17 = \frac{90 + 4X}{9}$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 90 + 4X = 153 \Rightarrow 4X = 63 \Rightarrow X = \frac{63}{4} = 15.75$$

۱۰۹ هنگامی انحراف معیار داده‌ها برابر صفر است که داده‌ها با هم

برابر باشند. پس داریم:

$$2X - 7 = 5 = Y + 2 \Rightarrow \begin{cases} 2X - 7 = 5 \Rightarrow 2X = 12 \Rightarrow X = 6 \\ Y + 2 = 5 \Rightarrow Y = 3 \end{cases}$$

پس داده‌های جدید برابرند با:

$$\begin{cases} X + Y = 6 + 3 = 9 \\ 2X + 3 = 2(6) + 3 = 15 \\ X - Y = 6 - 3 = 3 \end{cases}$$

$$\frac{9 + 3 + 15}{3} = \frac{27}{3} = 9$$

میانگین داده‌های جدید برابر است با:

۱۱۰ در بین گزینه‌ها فقط گزینه (۴) صحیح است.

اقتصاد

۱۱۱ دولت‌ها در حالت تورم اقتصادی از سیاست‌های پولی

انقباضی (کاهش حجم پول در گردش) و در حالت رکود اقتصادی از سیاست‌های پولی انبساطی (افزایش حجم پول در گردش) استفاده می‌کنند.

۱۱۲ الف و ب) دولت ملزم شده است با واگذاری بخش مهمی از

فعالیت‌های خود در عرصه اقتصاد به بخش‌های غیردولتی که در چارچوب سیاست‌های اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مطرح شده است و همین‌طور سپردن ۲۵٪ از اقتصاد کشور به بخش تعاونی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد و موجبات تقویت اقتصاد مردمی را فراهم سازد.

۱۱۳ امروزه دولت‌ها علاوه بر حفظ نظم و امنیت، وظایفی نظیر:

۱- هدایت جامعه در مسیر رشد و توسعه پایدار اقتصادی

۲- ایجاد اشتغال

۳- فقرزدایی

۴- کاهش نابرابری و توزیع عادلانه درآمد و ثروت

۵- مقابله با تورم (رکود همان تورم است با نرخ منفی).

۶- حفظ ثبات اقتصادی و ...

را نیز بر عهده دارند.

نکته: دست‌های مخفی در بازار یعنی خود مردم و فروشندگان، قیمت

کالاها و خدمات را در بازار مشخص می‌کنند و فقط در شرایط اضطراری و

خطرناک ممکن است دولت دخالت کند. در حالت کلی این موضوع از وظایف

دولت‌ها نیست.

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

۹۶ ۴

$$A = \{(2, 6), (6, 2), (4, 4)\} \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{36} = \frac{1}{12}$$

۹۷ ۱ دانش‌آموزان کلاس (جامعه آماری)، عدد ۳۵ (اندازه جامعه)،

عدد ۸ (اندازه نمونه) و دانش‌آموزان انتخاب‌شده (نمونه تصادفی) هستند.

۹۸ ۳ نمودار جعبه‌ای بهترین نمودار برای نمایش داده‌های کمی

است که در آن‌ها از الگوی توزیع داده‌ها اطلاعی نداریم.

۹۹ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تصحیح اشتباهات واردشده در نرم‌افزار ← گام گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها

۲) چگونگی نمونه‌گیری ← گام طرح و برنامه‌ریزی

۴) مرتب کردن داده‌ها ← گام تحلیل داده‌ها

۱۰۰ ۱ فضای نمونه‌ای، انتخاب ۳ حرف از بین ۷ حرف موجود است:

$$n(S) = \binom{7}{3} = \frac{7!}{4!3!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4! \times 3 \times 2 \times 1} = 35$$

حالات مطلوب، حالتی است که حروف متوالی باشند:

$$A = \{a, b, c, b, c, d, c, d, e, d, e, f, e, f, g\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 5$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5}{35} = \frac{1}{7}$$

۱۰۱ ۱ میانگین نسبت به میانه برای تصمیم‌گیری قابل استنادتر است.

۱۰۲ ۳ وقتی داده‌ها دو برابر می‌شود، واریانس ۴ برابر و انحراف معیار

۲ برابر می‌شوند.

۱۰۳ ۲ مدت یک فیلم سینمایی و سن دبیران یک دبیرستان نسبتی

است. شماره صفحات کتاب، کیفی و دمای هوا و زمان شروع امتحان فاصله‌ای می‌باشند.

۱۰۴ ۳ برای یافتن میانه داده‌ها، ابتدا لازم است که آن‌ها را از کوچک

به بزرگ مرتب کنیم:

$$3, 3, 4, 5, 7, 7, 8, 10, 11, 11, 13, 15, 18, 19, 19, 20$$

با توجه به این‌که تعداد داده‌ها زوج می‌باشد (۱۶ تا)، میانه داده‌ها برابر با میانگین دو داده وسط است.

پس باید میانگین داده‌های هشتم و نهم را محاسبه کنیم تا میانه به دست آید:

$$\text{جمله هشتم} = 10 \Rightarrow \text{میانه} = \frac{10 + 11}{2} = \frac{21}{2} = 10.5$$

$$\text{جمله نهم} = 11$$

در نتیجه میانه برابر با ۱۰/۵ است.

۱۰۵ ۲

$$\left\{ \begin{aligned} \text{میانگین} &= \frac{2+3+3+X+6+7}{6} = \frac{21+X}{6} \\ \text{میانه} &= \frac{3+X}{2} \end{aligned} \right.$$

$$\text{میانه} = \frac{3+X}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{میانه}} \frac{21+X}{6} = \frac{3+X}{2} \Rightarrow 3(2+X) = 21+X$$

$$\Rightarrow 9+3X = 21+X \Rightarrow 3X-X = 21-9 \Rightarrow 2X = 12 \Rightarrow X = 6$$

۱۰۶ ۴ با بررسی منحنی نرمال درمی‌یابیم که تقریباً ۹۹/۹ درصد از

مشاهدات، بین $\bar{X} - 3\sigma$ و $\bar{X} + 3\sigma$ قرار دارند.

۱۰۷ ۴ ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

نیمه اول داده‌ها

نیمه دوم داده‌ها

$$1, 3, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 10, 11, 13, 15, 18, 20$$

د) روابط اقتصادی بین کشورها تنها به تجارت بین الملل محدود نمی‌شود و شامل مهاجرت نیروی کار و حرکت سرمایه از نقطه‌ای از دنیا به نقطه‌ای دیگر که وضع بهتری دارد نیز می‌شود.

۱۲۰ ۱ از آن‌جا که این افراد با وجود زمینه‌های اشتغال، به دلیل کمبود حقوق ماهیانه، از حضور و تلاش در این زمینه خودداری کرده‌اند (بیکاری داوطلبانه)، این جامعه در وضعیت اشتغال کامل به سر می‌برد.

علوم و فنون ادبی

۱۲۱ ۲ بر خلاف گزینه (۲) شعر هندی شعری معنی‌گراست، نه صورت‌گرا و شاعران به معنی بیشتر توجه دارند تا به زبان.

۱۲۲ ۳ استفاده از ردیف‌های طولانی خوش‌آهنگ در شعر دوره هندی رایج است. (می‌سازد مرا)

۱۲۳ ۱ نزاکت

۱۲۴ ۲ در سایر گزینه‌ها آرایه‌های پرتکرار در سبک هندی دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تلمیح و حسن تعلیل

۳) حس آمیزی

۴) اسلوب معادله

۱۲۵ ۲ در این عبارت واژه فارسی «نوازش» با نشانه جمع عربی «ات» جمع بسته شده است.

۱۲۶ ۳ وزن بیت در گزینه (۳): مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مفعّلن مفاعّلن // مفعّلن مفاعّلن

۲) مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن (مستفعّلن فعولن // مستفعّلن فعولن)

۴) مفاعّلن فعلاتن // مفاعّلن فعلاتن

۱۲۷ ۳

بی	گا	ن	گ	رت	خا	ند	چن	خیبش	ت	نت	دا	ند
-	-	U	U	-	-	-	-	U	U	-	-	-
خش	با	ش	ک	را	مت	دایر	کز	خیبش	ب	را	ند	دت
-	-	U	U	-	-	-	-	U	U	-	-	-

(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)

۱۲۸ ۲

گر	ند	ز	نی	بر	ص	ف	دل	خند	ج	ر	مژگان	چ	ک	شی
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-
ور	ند	ش	وی	قلب	شد	کن	بر	سد	ر	مید	دایر	چ	ک	نی
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-

(مفعّلن مفعّلن مفعّلن مفعّلن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱)

نو	ر	سد	تا	ر	گان	سد	تد	رو	ی	چ	آ	ف	تا	ب	تو
-	-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-
دست	ت	ما	ی	خلیق	شد	قا	م	ت	چن	ه	لا	ل	من	-	
-	-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	

(مفعّلن مفاعّلن مفعّلن مفاعّلن)

۴ ۱۱۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کشور B در صنعت پوشاک نسبت به کشور A مزیت مطلق دارد، چرا که کشور A ترجیح داده است که نیاز پوشاک خود را توسط این کشور تأمین کند.
۲) کشور A در صنعت کشت خرما نسبت به کشور B مزیت مطلق دارد.
۳) اگرچه ممکن است که کشور C در صنعت کشت خرما نسبت به کشور B مزیت مطلق داشته باشد، اما امکان دارد برعکس این قضیه نیز درست باشد، لذا با توجه به صورت سؤال که گزینه تماماً درست را از ما خواسته است، این گزینه انتخاب نمی‌شود.

۱۱۵ ۳ تک‌محصولی شدن باعث وابستگی کشور به سایر کشورها می‌شود؛ لذا توصیه اقتصاددانان بزرگ این است که کشورها باید سعی در فاصله گرفتن از تک‌محصولی شدن داشته باشند و اقتصاد کشور را وابسته به یک نوع کالا نکنند.

۱۱۶ ۲ الف) در جمهوری اسلامی ایران به موجب اصل ۵۲ قانون

اساسی، بودجه سالانه کشور توسط دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌شود.

ب) اگرچه بودجه یکی از اهرم‌های قوی هدایت اقتصاد جامعه است، تصویب آن به تنهایی کفایت نمی‌کند و مجلس شورای اسلامی که تصویب‌کننده بودجه است، باید بر اجرای آن نیز نظارت کند.

ج) لایحه بودجه ابتدا در کمیسیون بودجه مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد، سپس در جلسه علنی مجلس مطرح می‌شود.

د) در پایان سال پس از اجرای بودجه، تفاوت ارقام پیش‌بینی شده با مخارج واقعی تحقق‌یافته و درآمدهای واقعی وصول‌شده در سندی به نام «تفریح بودجه» مشخص می‌شود.

۱۱۷ ۴ الف) بهترین راه استقراض، قرض گرفتن از مردم از طریق

فروش اوراق مشارکت و بدترین آن، استقراض از بانک مرکزی می‌باشد.
ب) آن‌چه را مالیات بر آن وضع می‌شود، پایه مالیاتی می‌نامند و پرداخت‌کننده مالیات را مؤدی مالیات گویند.

ج) مالیات	مالیات مستقیم	مالیات بر درآمد
		مالیات بر دارایی و ثروت
	مالیات غیرمستقیم	مالیات بر نقل و انتقالات دارایی
		حقوق و عوارض گمرکی
		عوارض
		مالیات بر فروش

۱۱۸ ۳ الف) تقریباً همه اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در

اقتصاد اتفاق نظر دارند، ولی در مورد این که دولت در چه مواردی، چقدر، تا چه زمانی و چگونه نقش داشته باشد، اختلاف نظر وجود دارد.

ب) یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی کشورها برای کنترل و تنظیم حجم پول به کار می‌گیرد، سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت) است که در این روش، بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت به جامعه پول تزریق کند.

۴ ۱۱۹ بررسی عبارت‌ها:

الف) تجارت بین الملل برای تمامی کشورها و مؤسسات و افراد می‌تواند سودآور باشد، ولی الزاماً سودآور نیست.

ب) در نتیجه تجارت بین الملل، تولیدکنندگان داخلی به منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند.

ج) کاملاً درست است، زیرا کالاهای خارجی در صورتی وارد می‌شوند که

ارزان‌تر و مرغوب‌تر باشند.

۱۳۶ ۳ تقطیع بیت صورت سؤال:

ب	حس	ن	خ	ق	و	ف	ا	ک	س	ب	یا	ر	ما	ن	ر	س
U	-	U	-	U	U	-	-	-	-	U	-	U	-	U	-	U
ت	را	د	ر	ن	س	خ	ن	کا	کا	ر	کا	ر	ما	ن	ر	س
U	-	U	-	U	U	-	-	-	-	U	-	U	-	U	-	U

مفاعیل | فعلاتین | مفاعیل | فعلن

تقطیع گزینه (۳):

ب	ز	ر	س	ن	س	د	س	ن	ب	ک	ر	ما
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U
چ	گ	د	م	ی	س	ا	ز	س	ب	م	گ	ذ
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مستعلن مستعلن مستعلن مستعلن مستعلن
- (۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن
- (۳) مستعلن مستعلن مستعلن مستعلن مستعلن مستعلن
- (۴) مفاعیل مفاعیل مفاعیل مفاعیل مفاعیل

۱۳۷ ۴ تقطیع گزینه (۴):

دل	ف	ن	ب	ر	ج	ما	ل	ت	آ	گ	ه	ا	ت	ظ
U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ج	س	ت	گ	س	ت	ا	ن	ت	آ	گ	ه	ا	ر	خ
U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

مفعول | فعلات | مفاعیل | فاعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) --UU--UU--UU--
- (۲) --U-U-----U-U--
- (۳) -U---U---U---U---

۱۳۸ ۴

خا	ل	ب	نا	گو	ش	او	ز	گو	ش	ن	ش	ب	ش	ن
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
ب	د	چ	ن	د	ک	گو	ش	وا	ر	ن	د	ا	ن	س
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U

مفتعلن | فعلات | مفتعلن | فع

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفتعلن مفتعلن فاعلن
- (۲) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
- (۳) مفتعلن مفاعیل مفتعلن مفاعیل

۱۳۹ ۳

ز	غ	ز	ب	د	ل	ر	ش	چ	ت	ه	ک	ش	ا	د
U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ز	غ	ص	ب	س	ر	ک	و	ی	چ	ب	ک	ر	ک	د
U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

مفاعیل | فعلاتین | مفاعیل | فعلاتین

وزن سایر گزینه‌ها: مفاعیل فعلاتین مفاعیل فَعَلَن

۱۳۳ ۳

م	ب	ر	ز	ب	ن	م	ن	ر	چ	ن	ه	م	م	ز	م
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
ر	ث	م	ر	ث	ر	د	و	د	ن	ب	و	د	و	ر	م
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

(مفتعلن مفاعیل مفتعلن مفاعیل)

۱۳۴ ۴

ب	د	ا	ط	ب	گ	ن	ع	ز	ت	م	ک	م	ر	د
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
ک	ه	ز	ر	و	س	ف	ب	د	ی	ج	ه	م	ل	ش
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U

(مفتعلن مفاعیل مفتعلن مفاعیل)

۱۳۹ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): بلاکشی عاشق

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) جان‌فشانی عاشق در راه عشق
- (۲) اغراق در وصف زیبایی معشوق
- (۳) کمال‌بخشی عشق به وجود عاشق

۱۴۰ ۲ مفهوم گزینه (۲): دعوت به درویش‌نوازی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا و ضرورت عبرت گرفتن از آن

۱۴۱ ۲ مشتاق اصفهانی در زمان نادر شاه و کریم خان زند، با همراهی چند تن دیگر از ادیبان انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.

۱۴۲ ۳ قائم‌مقام فراهانی از معروف‌ترین نویسندگان و سیاستمداران

بزرگ این دوره است که علاوه بر خدمات و اقدامات بزرگ سیاسی، در ادبیات نیز بسیار مؤثر بود. قبل از وی سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید. عبارات کوتاه او نیز گاه موزون و مسجع‌اند. قائم‌مقام احیاکننده نثر فارسی است و «منشآت» مهم‌ترین اثر قائم‌مقام است.

۱۴۳ ۴ برعکس در عصر بیداری به دلیل تمرکز عمده فعالیت‌های

سیاسی و مطبوعاتی در تهران، شعر و ادب هم در پایتخت جلوه بیشتری داشت.

۱۴۴ ۲ بررسی آرایه تلمیح در ابیات: الف اشاره به داستان زال و

سیمرغ

(د) اشاره به روایت طوفان حضرت نوح (ع)

۱۴۵ ۴ این گزینه به زندگی حضرت یوسف (ع) اشاره دارد.

گل	پ	ه	نا	ب	ب	د	ز	د	ف	ق
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U
س	ف	ق	تا	ن	ب	چ	ه	ب	را	ی
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U

مستفعل | مستفعل | مستفعل | مستفعل

۱۴۸ ۴ شاعر در گزینه (۴) به هجو و بدگویی از شخصیت مورد وصف پرداخته است.

۱۴۹ ۳ به کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر یکی از ویژگی‌های ادبی سبک شعر سده‌های پنجم و ششم است.

۱۵۰ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شکایت و انتقاد اجتماعی

(۲) گسترش عرفان و تصوف

(۴) رواج حس دینی و شکایت و انتقاد اجتماعی

جامعه‌شناسی

۱۵۱ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم، برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

(۳) از دیدگاه کنت، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست؛ بلکه امری عارضی و تحمیلی است. وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن نظریه او را نشان می‌دهد.

(۴) هیچ‌یک از این دو جنگ منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت.

۱۵۲ ۲ بحران معرفتی جدید غرب، هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد.

روشنگری مدرن از قرن نوزدهم، مبتنی بر حس و تجربه بود و براساس آن، شناخت غیرتجربی، علمی دانسته نمی‌شد.

متفکران پسامدرن، زمانی در اصول و مبانی فرهنگ غرب، تردید کردند که سیاست و اقتصاد جهان غرب، ابعاد جهانی پیدا کرده و نیازمند علمی بود که حضور جهانی آن را توجیه کند، اما اندیشه‌های پسامدرن این ظرفیت را نداشتند.

۱۵۳ ۲ مهم‌ترین علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان، نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی است.

گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

۱۵۴ ۳ بسیاری از بیدارگران اسلامی وحدت امت اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می‌کردند و قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند. برخی از آنان، دوری مسلمانان از عمل به اسلام را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند و گمان می‌کردند قدرت جوامع غربی به این دلیل است که عملکرد آن‌ها اغلب همان است که مورد توجه اسلام نیز می‌باشد.

۱۵۵ ۳ در هم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام شد؛ اما در عمل، این کشورها هم‌چنان در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند.

قدرت حاکمان سکولار وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. آنان با اتکا به این قدرت، اقدام به از بین بردن مظاهر دینی و اسلامی، حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید می‌کردند.

۱۵۶ ۳ از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ بزرگ جهانی، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

نظریه‌پردازان غربی پس از فروپاشی بلوک شرق، جنگ را از کشورهای غربی به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل کرده‌اند که در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بودند.

۱۴۰ ۱ تقطیع بیت صورت سؤال:

در	من	مَد	نِ	گر	تا	دِ	گ	را	چشم	نَد	دا	رند
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U
کز	دس	تَد	گِ	دا	یا	نَد	تَد	وا	کر	د	ثَد	بی
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
مفعول	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفاعیل	مفعول

۱۴۱ ۳ بررسی قافیه ابیات:

(الف) واژگان قافیه: «پوست» و «اوست» / حروف اصلی: وست / قاعده ۲: مصوت + صامت + صامت

(ب) واژگان قافیه: «خو» و «مگو» / حروف اصلی: و / قاعده ۱: مصوت (ا)

(ج) واژگان قافیه: «چرا» و «ما» / حروف اصلی: ا / قاعده ۱: مصوت (ا)

(د) واژگان قافیه: «آلوده‌ای» و «اندوده‌ای» / حروف اصلی: ود / قاعده ۲: مصوت + صامت

(ه) واژگان قافیه: «درویش» و «خویش» / حروف اصلی: یش / قاعده ۲: مصوت + صامت

۱۴۲ ۳ واژگان قافیه: نبی و ولی / عیب قافیه: «ی» حرف الحاقی به‌شمار می‌رود و با حذف حرف الحاقی (مصوت ی)، «نب» و «ول» باقی می‌ماند که هم‌قافیه نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: در نگرست و بگریست / حروف اصلی: یت / قاعده: (۲) ردیف: دانند / واژگان قافیه: طیبیان و حبیبان / حروف اصلی: یب / حروف الحاقی: ان / قاعده: (۲)

(۴) ردیف: می‌بینم / واژگان قافیه: کرمت و قدمت / حروف اصلی: م - م / حروف الحاقی: ت - ت / قاعده: (۲)

چو مرد این سخن گفت و صالح شنید
دگر بودن آن جا مصالح ندید

قافیه قافیه
دوم اول

۱۴۴ ۳ در این بیت، ردیف، بخشی از واژه قافیه را تشکیل می‌دهد. (مدا را)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: را / واژه‌های قافیه: «دعا» و «گدا» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا»
(۲) ردیف: را / واژه قافیه: «خدا» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا»
(۴) ردیف: را / واژه قافیه: «ما» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا»

۱۴۵ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) علم از تو در حمایت [است] و عقل از تو با شکوه [است] در چشم فضل نوری و در جسم ملک جان [ی]
(۳) حکمش روان [است] چو باد در اطراف بر و بحر. مهرش نهان [است] چو روح در اعضای انس و جان
(۴) ای [کسی که] صورت تو ملک جمال و جمال ملک [است]. وی [کسی که] طلعت تو جان جهان و جهان جان [است]

۱۴۶ ۲ معشوق در گزینه (۲)، معشوق آسمانی و در سایر گزینه‌ها معشوق زمینی است.

۱۴۷ ۳ با توجه به تعدد واژگان عربی (علیم، غافل، غایب، سقیم) می‌توانیم گزینه (۳) را انتخاب کنیم. (فراوانی لغات و ترکیبات عربی)

۱۶۴ ۳ دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند.

۱۶۵ ۱ امروزه سیطره فناوری بر زندگی بشر به گونه‌ای است که به جای این‌که انسان توسعه فناوری را هدایت و رهبری کند، فناوری کنترل زندگی انسان را بر عهده دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) مطالعه علمی اجتماعاتی مثل کلاس و محله به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامید. ۳) امروزه رشته‌های علوم پایه مهجور مانده‌اند و جزء اولین انتخاب‌ها قرار نمی‌گیرند. ۴) اگر انسان‌ها اطلاعات چندانی هم از علوم طبیعی نداشته باشند، می‌پذیرند که این علوم خوب هستند و نتایج سودمندی دارند.

۱۶۶ ۲ علوم اجتماعی، ظرفیت دآوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با دآوری درباره بدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند. (فواید علوم اجتماعی) علوم انسانی را از این نظر که به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند، علوم انتقادی می‌نامند.

علوم طبیعی، ابزاری برای پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت و رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند. از این رو به آن‌ها علوم ابزاری نیز می‌گویند.

۱۶۷ ۳ برخی جامعه‌شناسان، جامعه‌شناسی را علم شناخت «کنش اجتماعی» و بعضی آن را علم شناخت «ساختار اجتماعی» دانسته‌اند. جامعه‌شناسی خرد کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی خرد را بررسی و مطالعه می‌کند، ولی جامعه‌شناسی کلان ساختار اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی کلان را بررسی و مطالعه می‌کند.

۱۶۸ ۲ نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید؛ باعث می‌شود که شما بدانید که چه توقعات و انتظاراتی می‌توانید از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران بازدارند. جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی، به این پرسش‌ها توجه می‌کنند؛ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟ چگونه دوام می‌آورند؟ چگونه تغییر می‌کنند؟

در زندگی روزمره بی‌نظمی بیشتر از نظم به چشم می‌آید. دانش‌آموزی که دیر به مدرسه می‌رسد یا تکالیف خود را به موقع انجام نمی‌دهد، راننده‌ای که در شانه خاکی جاده رانندگی می‌کند یا سبقت غیرمجاز می‌گیرد، کارمند بانکی که در پرداخت وام، آشنایان و بستگان خود را در اولویت قرار می‌دهد، پزشکی که بیماران خود را در مطب منتظر می‌گذارد و ... بیشتر به چشم می‌آیند. در حالی که نظم‌ها از نظر ما پنهان هستند و کم‌تر به چشم می‌آیند، مثلاً دانش‌آموزان اغلب به موقع در مدرسه حاضر می‌شوند، مردم معمولاً قواعد راهنمایی و رانندگی را رعایت می‌کنند و ...

۱۵۷ ۱ در تاریخ اقتصاد سرمایه‌داری غرب، بحران‌های اقتصادی به طور متناوب و با شدت و ضعف‌های متفاوت پدید آمده‌اند. نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰م در انگلستان به وجود آمد.

بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا، هر دو، هویت اقتصادی دارند، ولی از جهاتی با یکدیگر متفاوت‌اند. چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است، ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است. بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.

۱۵۸ ۱ نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

۱۵۹ ۳ اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد.

تقابل شمال و جنوب، تقابلی جهانی است و در صورتی‌که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.

۱۶۰ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) در نگاه توحیدی (نه نگاه اساطیری)، همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول‌اند و به سوی او بازمی‌گردند.

ج) مهم‌ترین بحران اقتصادی غرب، در فاصله بین دو جنگ جهانی یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳م اتفاق افتاد، نه فاصله سال‌های ۱۹۱۹ تا ۱۹۲۳م.

د) این بحران‌ها (بحران‌های اقتصادی) که منطقه‌ای بودند (نه جهانی)، به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند.

۱۶۱ ۴ جهان اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده باشند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند.

۱۶۲ ۳ جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند. اگر چنین رویکردی به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند، در ذخیره دانشی آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود و دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

ما دانشی می‌خواهیم که همسو با هویت فرهنگی و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد (دانش مفید).

حل تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی گاه با طرح ایده‌های جدید انجام می‌شود.

وقتی درباره موضوعی، دانش علمی قابل توجهی فراهم می‌شود، علم ویژه‌ای شکل می‌گیرد.

۱۶۳ ۴ الگوی مقاومت آمرلی، نظامی نبود، بلکه کاملاً فرهنگی بود. مبارزه نظامی از نظم مشخصی پیروی می‌کند، اما شکل دیگری از مبارزه وجود دارد که به جنگ‌های نامنظم شهرت یافته است. مقاومت مردم مسلمان آمرلی، نمونه‌ای از جنگ‌های نامنظم است. در جنگ‌های نامنظم افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند، بلکه از آن فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

کنش اجتماعی خشت بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند. ساختارهای اجتماعی، هر چقدر هم جاافتاده و با سابقه باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده‌اند و برقرارند.

رویکرد تبیینی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.

۱۷۶ ۲ در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

۱۷۷ ۲ روند شکل‌گیری جوامعی که در آن‌ها وضعیت اقتصادی افراد، موقعیت اجتماعی آنان را تعیین می‌کند، از قرار زیر است:

ارزیابی گروه‌های اجتماعی براساس معیار فایده‌مندی توسط طبقه سوم جامعه فنودالی غربی - پذیرش این معیار توسط عموم مردم - پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی - ارزیابی همه انسان‌ها صرفاً بر اساس همین ملاک

۱۷۸ ۴ هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. روایتی از این هویت را در شاهنامه فردوسی می‌توان دید. اقوام مختلف ایرانی با آن‌که هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

۱۷۹ ۳ اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود. جهان‌های اجتماعی که بر اساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند.

۱۸۰ ۲ با توجه به تصویر صورت سؤال، فردی که با تلاش و پشتکار خود، در یکی از عرصه‌های اجتماعی دست به نوآوری می‌زند و از این طریق، موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقا می‌بخشد، مورد تأیید جامعه واقع می‌شود.

فلسفه و منطق

۱۸۱ ۲ چارلز داروین دانشمند علوم طبیعی قرن نوزدهم با پژوهش بر روی فسیل‌های باقی‌مانده از حیوانات، نظریه‌ای تحت عنوان «تحول تدریجی انواع» ارائه داد. داروین می‌کوشید مسیر پیدایش موجودات زنده را ترسیم کند.

۱۸۲ ۲ افلاطون در رساله‌های منون، جمهور و تئیتوس بیشتر به معرفت‌شناسی پرداخته است.

۱۸۳ ۳ ملاصدرا راه شیخ اشراق را تکمیل کرد و توانست به نحو مطلوبی از معرفت شهودی در کنار معرفت عقلی بهره ببرد. ملاصدرا توانست یک دستگاه منسجم فلسفی بنا کند که در عین حال که کاملاً هویت فلسفی دارد و بر استدلال و منطق استوار است، از شهود و اشراق نیز بهره‌مند است. او هم‌چنین پیوند مستحکمی میان فلسفه و معرفت وحیانی برقرار کرد و اثبات کرد که تضاد و تناقضی میان داده‌های مستدل و یقینی عقل و معارف وحیانی وجود ندارد و بالعکس عقل و وحی تأییدکننده یکدیگرند. هویت اصلی دستگاه فلسفی او فلسفی و عقلانی بود.

۱۸۴ ۲ یکی از کتاب‌های مهم دکارت، کتاب «تأملات» است. وی در این کتاب شش تأمل اساسی خود را بیان می‌کند. او می‌کوشد از نقطه آغازین تفکر شروع کند و معرفت عقلی را پایه‌گذاری کند. جمله مشهور «من فکر می‌کنم، پس هستم» که پایه تفکر عقلانی دکارت است، در این کتاب آمده است. کتاب نقد عقل محض اثر کانت است.

راه رفتن یک کنش اجتماعی پیش پا افتاده به نظر می‌رسد، ولی برای راه رفتن صحیح، هر فرد تلاش می‌کند قواعدی را رعایت کند. او فاصله و حالتی به خود می‌گیرد تا هنگام رد شدن از کنار دیگری با او برخورد نکند یا طوری به نظر نیاید که همراه دیگری راه می‌رود. نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود که جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند.

۱۶۹ ۲ آشنایی‌زدایی معنای عادت‌زدایی نیز می‌دهد. افراد در زندگی روزمره غالباً بنا به نیازهای عملی خود با هر موقعیت اجتماعی مواجه می‌شوند و معمولاً از پیچیدگی و عمق آن می‌کاهند و آگاهی و دانش ساده و راحت‌تری از آن می‌سازند، اما جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی از چشم‌انداز فردی غریبه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از نوعی دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود.

۱۷۰ ۳ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) در رویکرد جامعه‌شناسان کنش اجتماعی، فلزات نقطه جوش و ذوب مخصوص خود را دارند، اما انسان‌ها این‌گونه نیستند.

ج) مشکلات و مسائل اجتماعی، آن‌چنان که به نظر می‌رسند، بیرون از دایره نفوذ و تأیید ما نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی بتوانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند.

۱۷۱ ۴ حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

جهان اسلام با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند (هویت سکولار)، در بین جوامع اسلامی و از جمله جامعه ایران رواج پیدا کند.

۱۷۲ ۳ الف) پزشک شدن فرزندی از میان فرزندان یک خانواده با سطح علمی نسبتاً پایین - سعودی

ب) راننده تاکسی شدن پسری که پدرش استاد دانشگاه است - میان نسلی

ج) نمازخوان شدن مسلمانی که سابق بر این نماز نمی‌خواند - سعودی

د) باقیات‌الصالحات شدن فرزند ناخلف خانواده‌ای - سعودی

۱۷۳ ۳ بررسی عبارت نادرست:

ج) مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمام ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها بازمی‌ماند.

۱۷۴ ۳ هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۱۷۵ ۱ قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.

جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و عناصر اساطیری و مشرکانه این دو فرهنگ را نپذیرفت. غریزگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.

۱۹۴ ۱ واسطه همان حد وسط است که در مقدمات قیاس حاضر است و در نتیجه حذف می‌شود.

۱۹۵ ۲ اگر قضیه منفصل مانع‌الجمع باشد، از وضع هر یک از دو جزء، رفع جزء دیگر نتیجه می‌شود، ولی از رفع هر یک از دو جزء نتیجه‌ای گرفت.

۱۹۶ ۲ برای این‌که با دو مفهوم بتوان یک قضیه منفصل حقیقی ساخت باید بین آن‌ها تباین برقرار باشد و حالت سومی متصور نباشد که فقط در گزینه (۲) این طور نیست.

۱۹۷ ۱ قضیه مذکور یک قضیه شرطی مانع‌الجمع است که از صدق یک طرف، کذب طرف دیگر نتیجه می‌شود که در گزینه (۱) آمده است.

۱۹۸ ۴ قضیه شرطی، شرط و جواب شرط دارد که در گزینه (۴) هر دو ذکر شده‌اند: اگر می‌خواهی رسوا نشوی (شرط) هم‌رنگ جماعت شو (جواب شرط).

۱۹۹ ۳ شرط سوم این است که هر کدام از موضوع یا محمول که در نتیجه علامت مثبت داشتند، در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند.

۲۰۰ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۳) با توجه به نتیجه قیاس یعنی «هیچ کارگری دانشجوی نیست»، می‌فهمیم که «کارگر» که موضوع نتیجه است، باید در صغرا باشد.

۴) با توجه به کلی بودن نتیجه و قاعده تبعیت نتیجه از اخس مقدمتین، صغرا حتماً باید کلی باشد.

روانشناسی

۲۰۱ ۴ انتخاب رشته ورزشی از بین سه رشته ورزشی ← شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم ← مرحله دوم

در نظر گرفتن علائق و استعداد ورزشی ← ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت ← مرحله چهارم

بررسی مهارت‌های لازم برای هر رشته ورزشی ← بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت ← مرحله سوم

۲۰۲ ۳ بسیاری از افراد در شکست، دیگران را مقصر می‌دانند یا آن را به قضا و قدر نسبت می‌دهند، اما در گزینه (۳) فرد عدم آمادگی جسمانی و تمرین‌های مکرر را عامل شکست خود می‌داند، پس عامل تقصیر را خود می‌داند، نه دیگران و یا قضا و قدر.

۲۰۳ ۴ افراد مبتلا به درماندگی آموخته‌شده، پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می‌دانند.

فیلی که دچار درماندگی آموخته‌شده می‌شود، توانایی پاره کردن طناب را دارد، اما پذیرفته که ناتوان است.

۲۰۴ ۲ شاهین با وجود پرداخت شهریه آموزشگاه به دلیل ضعف آموزشی حاضر نیست در آموزشگاه بماند و انصراف می‌دهد.

در سایر گزینه‌ها افراد فقط به دلیل پرداخت هزینه‌های قبلی، اعم از شهریه دانشگاه، خرید خانه و دلبستگی به آن و تعمیر ماشین، حاضرند مسیر پرخطر آینده را با خطا طی کنند.

توجه: پرداخت هزینه‌های قبلی می‌تواند جنبه معنوی نیز داشته باشد، مانند عدم ترک خانه در گزینه (۳) که هم مادی است و هم معنوی (به دلیل دلبستگی).

۲۰۵ ۳

غیرقابل کنترل } توانایی یا استعداد
دشواری تکلیف }

بیرونی ← دشواری تکلیف

ناپایدار ← تلاش و برنامه‌ریزی

توجه: توانایی و استعداد، اسنادی درونی هستند.

۱۸۵ ۳ منظور از «من»، همان «روح» است، همان جایی که مرکز اندیشه‌ها و افکار ماست ... روح ما البته غیر از بدن ماست و روح و بدن دو چیز متفاوت‌اند و کاملاً از یکدیگر مجزا هستند، گرچه با یکدیگر هستند و روح از بدن استفاده می‌کند؛ به طور مثال، روح آزاد است، ولی بدن مانند دیگر اجسام از قوانین فیزیکی پیروی می‌کند و آزاد نیست. روح همان من است، نه مرکز آن. روح از بدن استفاده می‌کند.

۱۸۶ ۲ ملاصدرا در کتاب «مبدأ و معاد» می‌گوید: «عقل و دین در همه احکام خود با هم تطبیق دارند و حاشا که احکام شریعت انور با معارف یقینی و ضروری عقلی تعارض داشته باشد و افسوس به حال فلسفه‌ای که قوانین آن مطابق با کتاب و سنت نباشد.»

۱۸۷ ۴ پارمنیدس معتقد بود که حرکت وجود ندارد؛ زیرا حرکت از طریق حس برای ما معلوم شده و احتمال خطا در حس وجود دارد. هراکلیتوس اعتقاد داشت که شناخت حسی معتبر است و به همین دلیل وجود حرکت را در عالم قبول داشت.

۱۸۸ ۳ از نظر داروینیست‌ها، چون تفاوت واقعی‌ای میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد، نمی‌توان برای انسان ارزش ویژه‌ای قائل شد. مثلاً اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه می‌کند، به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در نهاد و فطرت او وجود دارد، بلکه به این دلیل بوده که انسان‌ها وارد زندگی اجتماعی و زیست اجتماعی شده و این زیست اجتماعی آن‌ها را وادار به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است.

۱۸۹ ۲ دوره اول؛ یونان باستان ← فیلسوفان پیش از سقراط و بعد از وی از جمله افلاطون، ارسطو و پروتاگوراس
دوره دوم؛ فیلسوفان اروپایی دوره قرون وسطی تا ابتدای رنسانس و آغاز دوره جدید در اروپا

دوره سوم؛ شکوفایی فلسفه در جهان اسلام و ایران ← فارابی، ابن‌سینا، ابن‌رشد، شیخ اشراق و ملاصدرا
دوره چهارم؛ دوره جدید اروپا ← بیکن، دکارت، کانت و هگل

۱۹۰ ۴ پوزیتیویست‌ها به طور کلی بحث دربارهٔ اموری که قابل بررسی علمی نیستند را بی‌معنا می‌دانند، ولی این به معنای انکار آن‌ها نمی‌باشد.

۱۹۱ ۲ در گزینه (۲) علامت هر دو مقدمه مثبت است و تمام شرایط انتاج را نیز دارا است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در این گزینه علامت موضوع نتیجه مثبت است، اما در مقدمه‌ها منفی می‌باشد که شرط سوم معتبر بودن قیاس را ندارد.

(۳) در این گزینه علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است که شرط دوم معتبر بودن قیاس را ندارد.

(۴) در این گزینه شرط اول معتبر بودن قیاس وجود ندارد.

۱۹۲ ۳ قیاس استثنایی متصل، از وضع مقدم یا رفع تالی، معتبر خواهد بود.

وضع مقدم = استدلال درست استفاده کرده‌ایم یا استدلال غلط استفاده نکرده‌ایم.

رفع تالی = از مجهولاتمان کاسته نشده است یا به معلوماتمان چیزی اضافه نشده است.

۱۹۳ ۳ همان‌طور که مشاهده می‌کنید در قیاس به کار رفته، هر دو مقدمه ما سالبه است و این در حالی است که شرط اول معتبر بودن قیاس، عدم سالبه بودن هر دو مقدمه و یا به عبارت دیگر «موجب بودن حداقل یکی از مقدمات» می‌باشد.

۴ ۲۰۶ در گزینه (۴) فرد فعالیتی را به دلیل علاقه خود انجام می دهد (انگیزش درونی) و منبع لذت در خود تکلیف است. در سایر گزینه ها افراد برای کسب رتبه ۱، مورد تشویق دیگران قرار گرفتن و دیده شدن، دست به فعالیت می زنند که همگی نشان دهنده انگیزش بیرونی هستند و منبع آن عامل خارجی است و در بیرون فرد قرار دارد.

۴ ۲۰۷ به مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می شود، نگرش می گویند. موتور حرکتی انسان، انگیزه است.

۳ ۲۰۸ سبک تصمیم گیری منطقی ← در این سبک، فرد پله پله و طبق قوانین پیش می رود.

سبک تصمیم گیری اجتنابی ← افراد در این سبک، بر این باورند که همه چیز خودبه خود درست می شود.

۴ ۲۰۹ عوامل فردی شکل گیری باورهای غلط ← ناتوانی، ناامیدی، بی ارزشی

عوامل بیرونی شکل گیری باورهای غلط ← تحقیر دیگران، عدم حمایت اجتماعی

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) بیرونی - فردی - فردی

(۲) فردی - بیرونی - بیرونی

(۳) فردی - فردی - فردی

۳ ۲۱۰ انتخاب بهترین اولویت مربوط به تصمیم گیری است، نه حل مسئله.

توجه: انتخاب راه حل منتهی به پاسخ صحیح همان انتخاب راه حل منتهی به حل مسئله است.